

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **V. bytom B., L.**, zastúpeného **JUDr. E., advokátom v B, K.**, proti žalovanému **Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Bratislava, Prievozská 2/B**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 8447/723/04-920/Ba z 8. júla 2004 a č. 570/2004-920/Hia z 2. septembra 2004, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 4. decembra 2008 č. k. 1S 173/2005-64, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 4. decembra 2008 č. k. 1S 173/2005-64 **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zastavil konanie, pretože žaloba žalobcu neobsahovala zákonom predpísané náležitosti a žalobca po výzve súdu postupom podľa § 43 ods. 1 OSP vady žaloby v súdom poskytnutej lehote neodstránil.

O náhrade trov konania vyslovil, že žiaden s účastníkov nemá na ňu nárok, a to s použitím ustanovenia § 146 ods. 1, písm. c/ OSP. Zároveň podľa § 11 ods. 3 zákona č.

71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení noviel rozhodol o vrátení preplatku na súdnom poplatku 3.800,--Sk.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie namietajúc, že prvostupňový súd nezistil vo veci riadne skutkový stav napriek tomu, že mal všetky potrebné doklady, vo veci vyvodil nesprávne závery v dôsledku čoho vydal vo veci nezákonné rozhodnutie. Vytýkal prvostupňovému súdu, že sa nevysporiadal s vyjadrením žalobcu v návrhu, kde navrhuje, aby súd vydal rozsudok, ktorým zrušuje rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. k. 574/138/02-4.2./Gal zo dňa 18.3.2002 s tým, aby sa vec vrátila žalovanému na ďalšie konanie. Mal za to, že uviedol vo svojom návrhu „v čom vidí nesprávnosť rozhodnutia spočívajúceho v tom, že krajský úrad - odbor životného prostredia nepreskúmal dôsledne postup stavebného úradu pri umiestňovaní predmetnej stavby pre návrh či stavba korešponduje s § 37 stavebného zákona a či stavba je vôbec v súlade s územným plánom zóny – K. – H., sekta B“. Vytýkal prvostupňovému súdu, že obišiel bez povšimnutia tieto preukázateľné skutočnosti a jeho rozhodnutie „o zamietnutí žaloby“ považuje za nesprávne a nezákonné a predčasné a neumožnil, aby sa žalobca mohol súdneho konania zúčastniť. Keďže krajský súd podľa žalobcu vydal nezákonné rozhodnutie, navrhol, aby odvolací súd uznesenie č. k. 1S 173/2005 Krajského súdu v Bratislave zo dňa 4.12.2008 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s predchádzajúcim konaním, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP a § 246c veta prvá v spojení s § 214 ods. 2 OSP), oboznámil sa s obsahom spisu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sž 68/02 a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno priznať úspech.

Podľa § 244 ods. 1 v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Na základe žalôb sudy v správnom súdnictve prejednávajú prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom

správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Z dispozičnej zásady, ktorou sa súd v správnom súdnictve riadi, vyplýva žalobcovi z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP zákonná povinnosť uviesť okrem všeobecných náležitostí žaloby aj označenie rozsahu, v ktorom je rozhodnutie napadnuté, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a aký konečný návrh robí.

Zákon kladie na obsah žaloby ako podmienky všeobecné (§ 42 ods. 3 a § 79 ods. 1), tak aj podmienky osobitné pre správne súdnictvo, ktoré sú obsiahnuté v § 249 ods. 2 OSP. Žaloba musí preto obsahovať označenie napadnutého rozhodnutia, označenie všetkých účastníkov konania aj účastníkov konania pred správnym orgánom (včítane osôb zúčastnených na konaní), presné označenie výrokov, ktoré žalobca napáda (najmä ak rozhodnutie pozostáva z viacerých výrokov), a žalobné dôvody. Zo žaloby musí byť pre súd jasné a zrozumiteľné, aké žalobné dôvody uvádza žalobca na podporu svojho tvrdenia podľa § 247 ods. 1 OSP, že dotknutým rozhodnutím bol na svojich právach ukrátený. Súd nemôže z vlastnej iniciatívy za žalobcu nahradiť žalobné dôvody ani sám nevyhľadáva ďalšie možné vady napadnutého rozhodnutia. Nakoľko predmetom súdneho preskúmania je predovšetkým zákonnosť rozhodnutia (nie iba jeho vecná správnosť) má včasné, správne a úplné formulovanie žalobných dôvodov zásadný význam. Táto požiadavka na žalobcu je v správnom súdnictve o to významnejšia, že podľa § 250h OSP je súd viazaný rozsahom žaloby od jej podania a žalobca uplynutím dvojmesačnej lehoty od doručenia napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, nemá možnosť požadovať odpustenie zmeškania tejto lehoty. Je žiaduce pripojiť k žalobe aj odpis napadnutého rozhodnutia.

Podľa citovaného zákonného ustanovenia § 247 ods. 1 OSP ako aj súdnej judikatúry a ustálenej súdnej praxe (*bližšie napr. ZSP 1/1997, R 64/1998, ZSP 8/1998, R 58/2001 R 95/2004, ZSP 5/2005*) treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie a zdôvodnenie žalobcu, že rozhodnutím alebo postupom, ktorý napáda, bol ukrátený na svojich právach, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Ďalej musí žalobca tvrdiť, že správny orgán pri vydaní napadnutého rozhodnutia porušil zákon, a to tak, že odkáže na konkrétne ustanovenia právnych predpisov, či už hmotného, alebo procesného práva. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený. Obligatórnou náležitosťou žaloby je teda povinnosť žalobcu tvrdiť, že správne rozhodnutie alebo jeho časť odporuje

konkrétne všeobecne záväznému právnomu predpisu a toto tvrdenie právne odôvodniť. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Nedostatok žalobcovho tvrdenia, že vydaním napadnutého rozhodnutia bol porušený zákon alebo iný právny predpis, predstavuje vadu žaloby, ktorá bráni jej vecnému vybaveniu v zmysle ustanovenia § 250d ods. 3 OSP. Za nedostatok žaloby sa považuje aj púhy (jednoduchý) odkaz na námietky, ktoré žalobca vzniesol v správnom konaní, napríklad v rámci kontroly, dozoru alebo v správnom odvolaní. Taktiež je neprípustný odkaz na dôvody inej súdnej žaloby

Ako je už spomenuté vyššie, súd nevyhľadáva za žalobcu konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 OSP majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom, ktorým je podľa § 250h OSP viazaný a nemôže ho prekročiť. Z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP vyplýva zásada *iudex ne eat ultra petita partium* (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorú musí súd zásadne aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúma na základe podanej žaloby zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia, s výnimkou, ak zrušuje rozhodnutie správneho orgánu podľa § 250j ods. 3 OSP.

V konaní podľa druhej hlavy piatej časti OSP musí žaloba obsahovať aj konečný návrh výroku o zrušení napadnutého správneho rozhodnutia a vrátení veci žalovanému správnomu orgánu.

Žalobca v žalobe podanej dňa 27. septembra 2004 pôvodne na Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadne konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutí žalovaného ani žiadne zákonné ustanovenia, ktoré mali byť rozhodnutiami a postupom žalovaného správneho orgánu porušené, neuviedol. Neuviedol ani žiadne konkrétne zdôvodnenia, v čom bol napadnutými rozhodnutiami žalovaného alebo jeho postupom ukrátený na svojich právach. Dôvodil iba podaním žaloby vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Sž 68/02 trvajúc na preskúmaní zákonitostí rozhodnutí z dôvodov a za podmienok uvedených v tejto žalobe, ktorú podal na Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 3.6.2002. Poukazoval pritom na „reálnu hrozbu, že protiprávne konanie príslušnej verejnej správy bude pokračovať dovedy, ak tieto rozhodnutia nebudú preskúmané príslušným súdom, a naliehal, aby v zmysle ustanovenia § 80 OSP súd začal súdne konanie, čo zamedzí - zabráni bezdôvodnému obohacovaniu stavebníka a neoprávneným zásahom do jeho vlastníckych práv

a práv ďalších odvolateľov“. Tiež uviedol, že „prežíva tieseň a núdzu, ktorá je vyvolaná príslušnou verejnou správou a terajšia situácia má za následok, že si musí obraňovať svoje vlastnícke práva a odvracať hroziace protiprávne útoky a nebezpečenstvá, ktoré spôsobujú správne orgány Slovenskej republiky a príslušná verejná správa, ktorá napadnuté rozhodnutia vydala“. Záverom navrhol, aby „súd vydal rozsudok, tak ako je uvedené v žalobe na tunajšom súde pod spisovou značkou 4SŽ 68/02“.

Ani z žalobcom k žalobe pripojených príloh nie je vôbec zrejmé, čoho sa žalobca konkrétne domáha.

Ako vyplýva z uvedeného obsahu žaloby, táto nesporne zákonom požadované náležitosti neobsahovala a tiež žalobca na začiatku konania nebol zastúpený advokátom (§ 250a OSP) a na základe výzvy súdu podaním z 21.10.2004 požiadal o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Preto Krajský súd v Bratislave po postúpení veci uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 3SŽ 146/2004 - 19 zo 17. decembra 2004 správne odstraňoval nedostatky podmienok konania, až napokon po tom, čo žalobca splnomocnil svojím zastupovaním v konaní advokáta JUDr. E., uznesením z 10. júna 2008 č. k. 1S 173/05-56 žalobcu vyzval, aby svoju žalobu doplnil o vyjadrenie, v akom rozsahu rozhodnutie alebo postup správneho orgánu napadá, doplnil dôvody, v čom vidí nezákonnosť (nesprávnosť) rozhodnutia, alebo postupu správneho orgánu s uvedením konkrétnych ustanovení zákona, ktoré mal správny orgán porušiť a uviedol správne znenie konečného návrhu (ako navrhuje, aby súd rozhodol – návrh znenia rozsudku). V odôvodnení tohto rozhodnutia okrem citovania príslušných zákonných ustanovení krajský súd s poukazom na dispozičnú zásadu uplatňujúcu sa v správnom súdnictve zdôraznil i to, že zo žaloby musí byť zrejmé, v ktorých častiach a z akej stránky má súd napadnuté rozhodnutie preskúmať, že žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdenie o porušení zákona, ktorý však musí tiež konkretizovať, t.j. že správny orgán porušil vydaním rozhodnutia konkrétny zákon alebo iný právny predpis, a to poukázaním na konkrétne ustanovenie právnych predpisov hmotného alebo procesného práva. Tiež žalobcu poučil, že navrhovaným petitom je výrok o zrušení napadnutého správneho rozhodnutia, prípadne aj prvostupňového rozhodnutia a vrátenie veci žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie. Zároveň prvostupňový súd poučil žalobcu, že v prípade nedoplnenia žaloby v stanovenej pätnásťdňovej lehote, konanie zastaví.

Toto uznesenie právny zástupca žalobcu JUDr. E. prevzal (§ 49 ods. 1 veta prvá v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) dňa 19.6.2008, avšak naň nijako nereagoval, a to ani v prípise zo dňa 12.8.2008, ktorým oznamuje zaplatenie súdneho poplatku za žalobu. Ani odvolanie žalobcu (č.l. 67) súdom vytýkané vady žaloby neodstraňuje.

Pokiaľ žalobca v žalobe poukazoval na žalobu vedenú na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4Sž 68/02, išlo o žalobu podanú dňa 3. júna 2002, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 574/138/02-4.2/Gal zo dňa 18. marca 2002, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a spol. a súčasne potvrdil rozhodnutie Krajského úradu v Bratislave č. W-1038/2001-HLO zo dňa 7.11.2001. Súdne konanie bolo uznesením zo dňa 26. novembra 2002 sp. zn. 4Sž 68/02 zastavené, keď žalobcovi nebolo priznané oslobodenie od zaplatenia súdnych poplatkov a jeho žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu bola zamietnutá. Z odôvodnenia tohto uznesenia je zrejmé, že predovšetkým v žalobou napadnutom rozhodnutí nešlo o rozhodnutie, ktorým by sa zakladalo, menilo alebo zrušovalo oprávnenie alebo povinnosť žalobcu, resp. ktoré by zasahovalo priamo do jeho hmotných práv. Týmto rozhodnutím žalovaný reagoval na odvolanie žalobcu a spol., ktoré podal proti rozhodnutiu Krajského úradu Bratislava, odboru Životného prostredia číslo W-1038/2001-HLO zo dňa 7.11.2001, ktorým tento správny orgán zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia Okresného úradu Bratislava III odboru životného prostredia č. 2000/17467-150/153/RMK 27.11.2000 v mimo odvolacom konaní, keď žalovaný nemal právnu možnosť zrušovať alebo meniť rozhodnutie krajského úradu a už vôbec nie Okresného úradu Bratislava III.

Žaloba vo veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 4Sž 68/02 je preto pre konanie v tejto preskúmvanej veci zjavne nepoužiteľná.

Za týchto okolností aj odvolací súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu trpí závažnými nedostatkami, ktoré bránia jej vecnému prejednaniu, a tieto nedostatky ani na konkrétnu a podrobnú výzvu súdu neboli odstránené. Nakoľko súd je rozsahom žaloby viazaný a nemôže obsah žaloby nahradiť ani doplniť, ani si toto doplnenie žalobca nemôže vyhradiť až na ústne pojednávanie vo veci (§ 250h ods. 1 OSP), nie je splnený základný predpoklad pre postup súdu podľa druhej hlavy piatej časti OSP a treba súhlasiť s právnym názorom krajského súdu, že bolo dôvodné konanie podľa § 250d ods. 3 OSP zastaviť.

Pri prejednaní odvolania odvolací súd nemohol ponechať bez povšimnutia ani skutočnosť, že z obsahu súdneho spisu ako aj pripojeného administratívneho spisu vyplynulo, že obe rozhodnutia, zákonnosť ktorých žiadal žalobca preskúmať, boli vydané v súvislosti s protestom prokurátora resp. na jeho základe. Rozhodnutím č. 8447/723/04-920/Ba zo dňa 8. júla 2004 žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a spol. a potvrdil rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Bratislave (ďalej len „KSÚ“) č. W/2003/1749-/HLO zo dňa 10. februára 2004, ktorým KSÚ v konaní o proteste prokurátora podľa § 69 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) nevyhoviel protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava III č. Pd 2064/03-11 zo dňa 11. decembra 2003 a ponechal v platnosti protestom napadnuté právoplatné rozhodnutie Okresného úradu v Bratislave III, odboru životného prostredia (ďalej len „stavebný úrad“) č. 2000/17467-150/153-RMK zo dňa 27. novembra 2000, ktorým stavebný úrad umiestnil stavbu „Polyfunkčný dom Vlárská ulica“ v lokalite B. K., v kat. úz. V. Rozhodnutím č. 570/2004-920/Hia zo dňa 2. septembra 2004 žalovaný zmenil rozhodnutie KSÚ č. W/2003/02002-/HLO zo dňa 22. januára 2004 tak, že protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava III č. Pd 3128/03-3 zo dňa 11. decembra 2003 nevyhoviel a rozhodnutie Okresného úradu Bratislava III, odboru životného prostredia č. 2000/19312-150/151-EDA-8 zo dňa 22. marca 2001 o povolení stavby „Polyfunkčný dom č. 34 b.j.“ na pozemkoch parc. č. X. v kat. úz. V., ponechal v platnosti.

V zmysle ustanovenia § 244 ods. 3 veta prvá OSP rozhodnutie, ktorým správny orgán nevyhoviel protestu prokurátora nie je rozhodnutím, ktorým sa zakladá, mení alebo zrušuje právo alebo povinnosť fyzickej alebo právnickej osoby ani sa priamo ich práv alebo právom chránených záujmov alebo povinností nedotýka. Preto takéto rozhodnutie na základe žaloby fyzickej alebo právnickej osoby nepodlieha súdnemu preskúmaniu podľa druhej hlavy piatej časti OSP „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“ (bližšie napr. Snj 124/00 či ZSP 12/2005).

Rozhodnutia žalovaného označené v žalobe, ktorými v konečnom rozhodnutí nebolo vyhovie protestu prokurátora, nemožno teda preskúmať na základe žaloby fyzickej alebo právnickej osoby, ale iba na základe žaloby prokurátora podľa ustanovenia § 250b ods. 5 OSP, ktorý v prípadoch neúspešného konania o proteste prokurátora dáva prokurátorovi právo domôcť sa preskúmania takéhoto rozhodnutia správneho orgánu podaním žaloby pri splnení uvedenej podmienky a v určenej lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Z uvedených dôvodov žalobca, ktorý žalobu v tejto veci podal, takéto právo nemal a žaloba aj bez ohľadu na jej nedostatky bola podaná neoprávnenou osobou, čo je ďalším dôvodom na zastavenie konania podľa § 250d ods. 3 OSP.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky teda žalobca napriek nečinnosti svojho právneho zástupcu, keď tento opomenul reagovať na výzvu súdu na odstránenie väd žaloby, nemohol utrpieť ani ujmu na svojom práve prístupu k súdu a práve na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd, nakoľko mu v danom prípade chýbala aktívna procesná legitímácia na podanie správnej žaloby (*ius ad litem*).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preto odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 219 OSP v spojení s § 250ja ods. 4 veta druhá OSP potvrdil.

Odvolací súd ešte poukazuje i na to, že bez právneho významu na posúdenie danej veci boli námietky žalobcu uvedené v odvolaní, ohľadom riadne nezisteného skutkového stavu veci a nevysporiadaní sa s jeho vyjadrením v návrhu; takéto námietky nekorešponujú s predmetom a účelom správneho súdnictva (§ 244 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá a § 250k ods. 1 OSP, keďže žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému v odvolacom konaní trovy nevznikli.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 12. augusta 2009

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Peter Szimeth